

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษเป็น
ถ้อยคำแปลในภาษาไทย” ประกอบด้วยการวิเคราะห์เครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 6 ชนิด คือ
เครื่องหมายจุลภาค เครื่องหมายทวิภาค เครื่องหมายอัฒภาค เครื่องหมายเส้นขีดยาว เครื่อง
หมายปรัศนี และเครื่องหมายอัศเจรีย์ พร้อมด้วยตารางแสดงความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่อง
หมายวรรคตอนแต่ละชนิดที่ปรากฏในนวนิยายทั้ง 6 เรื่อง

การวิเคราะห์เครื่องหมายจุลภาคและความถี่ของถ้อยคำแปล

จากข้อมูลของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายจุลภาคที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 90 คำจาก
นวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้น เมื่อนำถ้อยคำแปลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหน้าที่การใช้เครื่องหมาย
วรรคตอนของจาร์วี พบว่า เครื่องหมายจุลภาค จะถูกแปลเมื่อใช้นำหน้าส่วนขยาย (appositive)
ซึ่งมีการขยายคำ วลี หรือ ประโยค ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 31.11 และทำหน้าที่แทนคำสันธาน
(conjunction) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 37.77 นอกจากนั้นยังทำหน้าที่แสดงรายการ
(introductory) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 31.11

ตารางที่ 1 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายจุลภาคเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่การใช้จุลภาค	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
1. นำหน้าส่วนขยาย	คือ	2	
	จึงนับว่า	1	
	ซึ่ง	4	
	ซึ่งเป็น	1	
	ดังนี้	1	
	เป็น	5	
	ผู้เป็น	1	
	ว่า	11	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน้าที่การใช้จุลภาค	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
	อันเป็น	1	
	ซึ่งประกอบด้วย	1	
	รวม	28	31.11
2. แทนคำสันธาน			
-แสดงความคล้ายตามกัน	และ	24	
-แสดงความขัดแย้งกัน	แต่	2	
	แต่ทว่า	1	
-แสดงความเป็นเหตุผลกัน	เพราะ	3	
	เนื่องจาก	2	
-แสดงความเลือกเอา	หรือ	2	
	รวม	34	37.77
3. เป็นการแสดงรายการ			
	คือ	25	
	มี	2	
	ตั้งแต่	1	
	รวม	28	31.11

ตัวอย่างข้อความแปลที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค

1. เมื่อเครื่องหมายจุลภาคใช้วางหน้าส่วนที่มาขยายประโยค จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาคในส่วนที่เป็นส่วนขยายของประโยคนั้น จะมีทั้งส่วนขยายที่เป็นคำนาม (noun), นามวลี (noun phrase), นามานुประโยค (noun clause), ประโยค (sentence) และบทสนทนา (dialogue) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค โดยมีส่วนขยายเป็นคำนาม

Then I bade the servant pour tea for her in the outer room, and giving my son to his attendant I looked at the letter. Its superscription was my name, and the name of the sender, my mother. I was filled with wonder. She had never written a letter to me before.

(East Wind: West Wind, p. 70)

ฉันให้คนออกไปรินน้ำชาจากห้องนอกเอามาให้แถมประทาน มอบบุตรชายให้คนใช้เลี้ยงดูเรียบร้อยแล้วจึงจุดจดหมาย นามผู้รับคือชื่อของฉัน และนามผู้ส่งคือคุณแม่ ฉันเต็มไปด้วยความประหลาดใจ คุณแม่ไม่เคยเขียนจดหมายถึงฉันมาก่อนเลย

(ทาสประเพณี, หน้า 93-94)

จะเห็นว่าเครื่องหมายจุลภาคที่อยู่ในกรอบนั้นถูกแปลออกมาเป็นถ้อยคำแปลภาษาไทยได้แก่คำว่า “คือ” เนื่องจากในประโยคนี้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นข้างหน้าคำนามเพื่อใช้ในการขยายความ โดยต้องการขยายว่านามผู้ส่งนั้นเป็นใคร เวลาแปลจึงใช้คำว่า “คือ” ในการขยายว่านามผู้ส่งคือคุณแม่นั่นเอง ทำให้ประโยคสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 2 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค โดยมีส่วนขยายเป็นนามวลีและนามานุกรมประโยค

‘Can you smell something?’

Harry sniffed and a foul stench reached his nostrils, a mixture of old socks and the kind of public toilet no one seems to clean.

(Harry Potter and the Philosopher's Stone, p. 128)

“ได้กลิ่นอะไรไหม”

แฮร์รี่ทำจมูกฟุดฟิดสูดกลิ่น เป็นกลิ่นเหม็นร้ายกาจที่ปะทะจมูกเขาเต็มที่ เหมือนกลิ่นถุงเท้าเก่า ๆ ผสมกับกลิ่นส้วมสาธารณะที่ดูเหมือนไม่มีใครทำความสะอาด

(แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับ ศิลาอาถรรพ์, หน้า 212)

ในประโยคนี้มีการแสดงถึงการแปลเครื่องหมายจุลภาคที่อยู่ในกรอบเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย โดยส่วนขยายเป็นคำนามวลีและนามานุกรมประโยค ถ้อยคำแปลที่ได้คือคำว่า “เป็น” โดยทำหน้าที่ในการขยายความในภาษาไทย จากตัวอย่างทั้งสองจะเห็นว่ามีการใช้ถ้อยคำแปลที่หลากหลาย ในขณะที่เครื่องหมายจุลภาคนั้นทำหน้าที่เดียวกัน

2. เมื่อเครื่องหมายจุลภาคทำหน้าที่แทนคำสันธาน จากการวิเคราะห์พบว่าประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค ในส่วนที่ทำหน้าที่เป็นคำสันธาน จะประกอบด้วยคำสันธานที่แสดงถึงความคล้อยตามกัน ขัดแย้งกัน เป็นเหตุผลกัน และเลือกเอา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความคล้อยตามกัน

This room was swept and fairly neat, for Crooks was a proud, aloof man. He kept his distance and demanded that other people keep theirs. His body was

bent over to the left by his crooked spine, and his eyes lay deep in his head, and because of their depth seemed to glitter with intensity. His lean face was lined with deep black wrinkles, and he had thin, pain-tightened lips which were lighter than his face.

(Of Mice and Men, p. 67)

ห้องนั้นกวาดไว้สะอาดสะอาดพอใช้ เพราะว่าครุฑเป็นคนมีความหยิ่งในตัวเอง และไม่ค่อยชอบสู้กับใคร ๆ เขาไม่คลุกคลีกับใครและก็ไม่ต้องการให้ใครมาวุ่นวายด้วยหลังของเขาโกงไปทางด้านซ้าย นัยน์ตาฝังลึกเข้าไปในศีรษะ และเนื่องจากนัยน์ตาของเขาลึกนี้เองจึงทำให้รู้สึกว่ามันเต็มไปด้วยความเคร่งเครียด หน้าอันผ่ายผอมของเขาเต็มไปด้วยริ้วรอยย่นดำ ริมฝีปากบางอันแสดงความปวดร้าวของเขามีสีจางกว่าใบหน้าของเขาเล็กน้อย

(เพื่อนยาก, หน้า 84)

ในตัวอย่างประโยคนี้ ถ้อยคำแปลที่ใช้แสดงแทนคำสันธาน จะใช้คำว่า "และ" ซึ่งตรงกับชนิดของคำในภาษาไทยที่ใช้คำว่า "และ" เพื่อแสดงความคล้ายตามกัน

ตัวอย่างที่ 4 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความขัดแย้งกัน

O my beloved home! My childhood passes before me in pictures illumined as by firelight. The courtyards, where I watched the lotus-bud burst into flower in the pool at dawn, and the peonies bloom in their terraces; the family rooms, where the children tumbled on the tiled floor, and the candles flared before the house gods; my mother's room, where I see her stern,] delicate profile bent over a book, the huge canopied bed in the background.

(East Wind: West Wind, pp. 19-20)

บ้านที่รักของฉันเอ๋ย! วัยเด็กผ่านมาให้ฉันเห็นเหมือนภาพที่ปรากฏขึ้นเมื่อมีแสงไฟ สดงามซึ่งฉันเคยเฝ้าดูดอกบัวที่บานแย้มอยู่ในสระเมื่อตอนรุ่งสาง และดอกโบตั๋นซึ่งชูก้านอยู่ในร้านของมัน ห้องต่าง ๆ ภายในบ้านซึ่งเด็ก ๆ เกลือกกลิ้งกันเล่นบนพื้นปูกระเบื้อง แสงเทียนซึ่งฉายส่องอยู่เบื้องหน้าที่หัวเจ้า ห้องของคุณแม่ซึ่งฉันแลเห็นใบหน้าที่ดู] แต่ทว่าอ่อนโยนของท่านก้มลงดูหนังสือ เบื้องหลังท่านมีเตียงนอนขนาดใหญ่

(ทาสประเพณี, หน้า 21)

จากตัวอย่างนี้ จะเห็นว่าถ้อยคำแปลที่ใช้แทนคำสันธานคือคำว่า “แต่” ซึ่งตรงกับคำสันธานแสดงความขัดแย้งที่ใช้กันในภาษาไทยนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 5 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความ เป็นเหตุผลกัน

But Heidi was not to be hindered in her kind intentions, and she continued to jump about, saying over and over again in a tone of exultation, “Now, grandmother can have a roll every day and will grow quite strong again—and, Oh, grandmother,” she suddenly exclaimed with an increase of jubilation in her voice, “if you get strong everything will grow light again for you; perhaps it’s only because you are weak that it is dark.” The grandmother said nothing, she did not wish to spoil the child’s pleasure.

(Heidi, p. 147)

แต่ไฮดี้กลับไม่สนใจคำคัดค้านของยาย เธอยังคงคุยต่ออย่างมีความสุขว่า “ทีนี้ละยายจะได้กินขนมปังทุกวัน จะได้แข็งแรงเสียที บางทีที่ยายมองไม่เห็นก็เพราะยายไม่แข็งแรงนั่นเอง ไรไหมจะยาย” หญิงชราไม่พูดอะไรอีก เพราะแกไม่ต้องการทำลายความเบิกบานของเด็กน้อย

(ไฮดี้, หน้า 154-155)

ในตัวอย่างนี้ มีการใช้ถ้อยคำแปลเพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล ได้แก่ คำว่า “เพราะ” ซึ่งตรงกับคำสันธานแสดงความเป็นเหตุเป็นผลกันในภาษาไทยที่ใช้คำว่า “เพราะ” เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 6 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความ ให้เลือกเอา

“Then where can I go to see right away over the whole valley?”

“You would have to climb to the top of a high tower, a church tower, like that one over there with the gold ball above it. From there you can see right away ever so far.”

(Heidi, p. 76)

“แล้วเราบาสเตียนต้องไปที่ไหนล่ะถึงจะมองเห็นได้ทั้งหุบเขา” เด็กน้อยถาม

“คุณต้องปีนขึ้นไปบนหอคอยสูงหรือหอคอยโบสถ์อย่างโบสถ์นั่นที่มีลูกกลม ๆ สีทอง คุณจะเห็นได้ไกลมาก ๆ จากหอคอยโบสถ์นั่น”

(ไฮดี้, หน้า 84)

จากตัวอย่างนี้ ถ้อยคำแปลที่ใช้คือคำว่า “หรือ” ซึ่งใช้เมื่อแทนคำสันธานแสดงความให้เลือกเอา โดยคำสันธานที่แสดงความให้เลือกเอาในภาษาไทยใช้คำว่า “หรือ” เช่นเดียวกัน

3. เมื่อเครื่องหมายจุลภาคทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ จากการวิเคราะห์พบการแปลเครื่องหมายจุลภาคในส่วนที่ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ ในนวนิยายเพียง 2 เรื่องเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค ในการใช้ทำหน้าที่แสดงรายการ

Crooks possessed several pairs of shoes, a pair of rubber boots, a big alarm clock and a single-barreled shotgun. And he had books, too; a tattered dictionary and a mauled copy of the California civil code for 1905. There were battered magazines and a few dirty books on a special shelf over his bunk. A pair of large gold-rimmed spectacles hung from a nail on the wall above his bed.

(Of Mice and Men, p. 67)

ครูกซ์มีรองเท้าอยู่หลายคู่ มีรองเท้าสำหรับใส่ทับข้างนอกคู่หนึ่ง มีนาฬิกาปลุกเรือนใหญ่และเป็นลูกของ ลูกโดดกระบอกหนึ่ง แล้วเขาก็มีหนังสืออยู่หลายเล่มด้วย มีพจนานุกรมขนาดกะรุ่งกะริ่งอยู่เล่มหนึ่ง และกฎหมายแพ่งของรัฐแคลิฟอร์เนียปี ค.ศ. 1905 คร่ำคร่าเล่มหนึ่ง บนหิ้งซึ่งทำไว้เป็นพิเศษอีกหิ้งหนึ่งมีนิตยสารเก่า ๆ และหนังสือสกปรกเดอะเดอะวาสมูกองไว้ แวนตากรอบทองคำหนึ่งแขวนอยู่บนตะปูซึ่งตอกไว้ที่ข้างฝาเหนือเตียงนอน

(เพื่อนยาก, หน้า 84)

ตัวอย่างที่ 8 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายจุลภาค ในการใช้ทำหน้าที่แสดงรายการ

"Why, Clara, of course," put in the latter. Then followed a long list of rules as to general behavior, getting up and going to bed, going in and out of the room, shutting the doors, keeping everything tidy, during the course of which Heidi's eyes gradually closed, for she had been up before five o'clock that morning and had had a long journey.

(Heidi, p. 69)

“เรียกกันว่าคลาว่านะซี” คลาว่าพูดขึ้นทันที แล้วนางสาวรอกแทนไมเออร์กี้พรรณนาอย่างยืดยาวถึงระเบียบต่าง ๆ **ตั้งแต่** การตื่นนอน การเข้านอน การเข้าและออกจากห้อง เรื่องความสะอาดและการปิดประตู ตาของไฮดี้ค่อย ๆ หลับจนปิดสนิทด้วยความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางและการตื่นแต่ตีห้า

(ไฮดี้, หน้า 75)

จะเห็นว่าถ้อยคำแปลที่ใช้ในการแสดงรายการนั้นมีให้เลือกหลายคำ เช่นคำว่า “มี” “ตั้งแต่” ซึ่งคำเหล่านี้ล้วนให้ความหมายว่ามีการชี้แจงส่วนที่เป็นรายการทั้งสิ้น

การวิเคราะห์เครื่องหมายทวิภาคและความถี่ของถ้อยคำแปล

จากข้อมูลของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายทวิภาค ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 113 คำ จากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ของถ้อยคำแปลโดยแบ่งตามหน้าที่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนของจาร์วี พบว่าเครื่องหมายทวิภาค จะถูกแปลเมื่อใช้นำหน้าส่วนขยาย (appositive) ซึ่งมีการขยายคำ วลี หรือ ประโยค ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 94.69 และทำหน้าที่แทนคำสันธาน (conjunction) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 0.88 นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ (introductory) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 4.42

ตารางที่ 2 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายทวิภาคเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่การใช้ทวิภาค	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
1. นำหน้าส่วนขยาย	คือว่า	1	
	เช่นดังนี้	1	
	ดังต่อไปนี้	2	
	ดังนี้	2	
	ว่า	97	
	ว่าดังนี้	1	
	นั่นคือ	1	
	คือ	2	
	รวม	107	94.69
2. แทนคำสันธาน			
	-แสดงความเป็นเหตุผลกัน	ด้วย	1
	รวม	1	0.88
3. เป็นการแสดงรายการ	คือ	1	
	มี	1	
	มีทั้ง	1	
	ไม่ว่าจะเป็น	1	
	ไม่ว่าจะเรื่อง	1	
	รวม	5	4.42

ตัวอย่างข้อความแปลที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค

1. เมื่อเครื่องหมายทวิภาคใช้นำหน้าส่วนขยายของประโยค จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค ในส่วนที่เป็นส่วนขยายของประโยคนั้น จะมีทั้งส่วนขยายที่เป็นคำนาม (noun), นามวลี (noun phrase), กริยาวลี (verb phrase) และประโยค (sentence) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค โดยมีส่วนขยายของประโยคเป็นคำนาม

Harry was glad school was over, but there was no escaping Dudley's gang, who visited the house every single day. Piers, Dennis, Malcolm and Gordon were all big and stupid, but as Dudley was the biggest and stupidest of the lot, he was the leader. The rest of them were all quite happy to join in Dudley's favourite sport: Harry-hunting.

(Harry Potter and the Philosopher's stone, p. 28)

แฮร์รี่ดีใจที่โรงเรียนปิด แต่ก็ไม่มีทางหลบหนีพรรคพวกของดัดลีย์ที่มาเยี่ยมบ้านทุกวัน ๆ ได้ ทั้งเพียร์ส เดนนิส มัลคัม และกอร์ดอน ล้วนแต่ตัวใหญ่และเง่า แต่ความที่ดัดลีย์ตัวใหญ่ที่สุดและโง่ที่สุดในกลุ่มเขาจึงเป็นหัวโจก พวกคนอื่น ๆ ในกลุ่มก็พอใจแล้วที่จะร่วมเล่นเกมโปรดของดัดลีย์ นั่นคือตามล่าแฮร์รี่

(แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับ ศิลาอาถรรพ์, หน้า 44-45)

จากตัวอย่างนี้ เครื่องหมายทวิภาคที่อยู่ในกรอบ เมื่อทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่ขยาย ถ้อยคำแปลที่ใช้ในการขยายความคือคำว่า “นั่นคือ” โดยส่วนที่ขยายเครื่องหมายทวิภาคนั้นมีชนิดของคำในภาษาไทยเป็นคำนาม

ตัวอย่างที่ 10 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค โดยมีส่วนขยายของประโยคเป็นกริยาลี

“You are quite right, neighbour,” said the pastor in a friendly tone of voice. “I see it would have been impossible to send the child to school from here. But I perceive that the child is dear to you; for her sake do what you ought to have done long ago: come down into Dorfli and live again among your fellow-men. What sort of a life is this you lead, alone, and with better thoughts towards.

(Heidi, p. 54)

“ที่คุณพูดนั้นก็ถูกอยู่ เพื่อนบ้าน” บาทหลวงผ่นน้ำเสียงลง “ฉันเห็นด้วยว่าการให้เด็กเดินไปโรงเรียนข้างล่างนั้นเป็นสิ่งที่ไม่น่าทำอย่างยิ่ง และฉันก็รู้ว่าคุณรักยายหนูนี้มากแต่เพื่อแก คุณน่าจะได้ทำสิ่งที่คุณควรทำมาตั้งนานแล้ว คือลงไปอยู่กับพวกเราในหมู่บ้านข้างล่าง การอยู่บนนี้ด้วยความขมขื่นต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ตามลำพังนั้นไม่ใช่สิ่งที่ดีเลย

(ไฮดี้, หน้า 57-58)

จากตัวอย่างนี้ เมื่อเครื่องหมายทวิภาคที่อยู่ในกรอบทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่มาขยายความถ้อยคำแปลที่ใช้ในการขยายความเมื่อส่วนขยายเป็นกริยาวลีนั้น พบว่ามีการใช้คำว่า “คือ” ซึ่งเป็นการใช้เพื่อขยายความ และทำให้ประโยคสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น

2. เมื่อเครื่องหมายทวิภาคทำหน้าที่แทนคำสันธาน จากการวิเคราะห์ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค ในส่วนที่ทำหน้าที่แทนคำสันธานนั้น พบว่ามีถ้อยคำแปลของคำสันธานที่แสดงถึงข้อความเป็นเหตุผลกันเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความเป็นเหตุผลกัน

At first he scarcely knew what to do; he had not been brought up to work, and had no business experience, but he had courage and plenty of determination. So he sold his commission in the English army, and after some trouble found a situation in New York, and married.

(Little Lord Fauntleroy, p. 5)

ในตอนแรกนายร้อยเอกแห่งกองทัพบกอังกฤษไม่รู้จักจะทำอาชีพอะไรดีด้วยไม่เคยประกอบอาชีพอื่นมาก่อน ไม่เคยทำการค้า เขามีแต่ความกล้าหาญกับการตัดสินใจอันเด็ดเดี่ยวเท่านั้น สิ่งแรกที่เขาทำก็คือกราบถวายบังคมลาออกจากกองทัพบกแห่งประเทศอังกฤษ และภายหลังที่เผชิญกับอุปสรรคบางประการแล้ว เขาก็ได้ที่อยู่ที่นิวยอร์กเข้าพิธีสมรสที่นั่น

(ลอร์ดน้อยพอนเติลรอย, หน้า 10)

จะเห็นว่าถ้อยคำแปลที่ใช้แทนคำสันธานแสดงความเป็นเหตุเป็นผลกันในตัวอย่างประโยคนี้ ใช้คำว่า “ด้วย” ซึ่งเป็นการชี้แจงเหตุผล โดยส่วนมากมักไม่ปรากฏคำว่า “ด้วย” ในการแสดงเหตุผลเท่าใดนัก ดังนั้นในประโยคนี้คำว่า “ด้วย” จึงมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “เพราะ” นั่นเอง

3. เมื่อเครื่องหมายทวิภาคใช้ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ จากการวิเคราะห์พบว่าประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค ในส่วนที่ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการจากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้นพบว่าผู้แปลมิได้ใช้เครื่องหมายทวิภาคในการทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการเท่าใดนัก ซึ่งจะพบถ้อยคำแปลจากนวนิยายเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ดังแสดงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค เมื่อใช้เป็นการแสดงรายการ

The giant sat back down on the sofa, which sagged under his weight, and began taking all sorts of things out of the pockets of his coat: a copper kettle, a squashy package of sausages, a poker, a teapot, several chipped mugs and a bottle of some amber liquid which he took a swig from before starting to make tea.

(Harry Potter and the Philosopher's Stone, p. 40)

ยักษ์ใหญ่นั่งลงบนโซฟาที่เก้าอี้ยวบ ซึ่งทรุดยวบลงตามน้ำหนักตัวของเขา และเริ่มดึงสิ่งของต่าง ๆ ออกมาจากกระเป๋าเสื้อโค้ต มีกาต้มน้ำทองแดง ห่อไส้กรอกที่ถูกทับแบน เหล็กเขี่ยไฟ กาน้ำชา ถ้วยชาปากบิ่นหลายใบ และขวดใส่ของเหลวสีเหลืองอำพันที่เขาจิบนิดหนึ่งก่อนที่จะลงมือชงน้ำชา

(แฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์, หน้า 65)

ตัวอย่างที่ 13 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายทวิภาค เมื่อใช้เป็นการแสดงรายการ

Harry wished he had about eight more eyes. He turned his head in every direction as they walked up the street, trying to look at everything at once: the shops, the things outside them, the people doing their shopping. A plump woman outside an apothecary's was shaking her head as they passed, saying, 'Dragon liver, seventeen Sickles an ounce, they're mad..'

(Harry Potter the Philosopher's Stone, p. 56)

แฮร์รีหวังว่าเขาจะมีตาอีกสักแปดตา เขาเหลียวดูทุกทิศทุกทางขณะที่เดินไปตามถนน พยายามที่จะเห็นทุกอย่างพร้อมกัน **ไม่ว่าจะเป็น** ร้านรวง สินค้าที่ตั้งขายอยู่นอกร้าน ผู้คนที่จับจ่ายซื้อของ ผู้หญิงร่างอ้วนคนหนึ่งยืนอยู่นอกร้านขายยาแผนโบราณ กำลังส่ายหัวเมื่อเขาเดินผ่าน ากบ่นว่า “ตับมังกรออนซ์ละสิบเจ็ดซิกเกิ้ล จะบ้ากันใหญ่แล้ว...”

(แฮร์รี พอตเตอร์ กับ ศิลาอาถรรพ์, หน้า 91-92)

ในตัวอย่างประโยคที่ 12 และ 13 นั้น ถ้อยคำแปลที่ใช้ในการแสดงรายการมีการใช้คำว่า “ไม่ว่าจะเป็น” และคำว่า “มี” ซึ่งต่างก็มีความหมายถึงการแสดงสิ่งที่ตามมาข้างหลังเหมือนกัน จะเห็นว่าการใช้ถ้อยคำแปลที่หลากหลายนั่นเอง

การวิเคราะห์เครื่องหมายอัฒภาคและความถี่ของถ้อยคำแปล

จากข้อมูลของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายอัฒภาค ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 26 คำ จากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ของถ้อยคำแปลตามหน้าที่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนของจารีต พบว่าเครื่องหมายอัฒภาค จะถูกแปลเมื่อใช้นำหน้า ส่วนขยายของประโยค (appositive) ซึ่งมีการขยายคำ วลี หรือ ประโยค ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 30.77 และทำหน้าที่แทนคำสันธาน (conjunction) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 65.38 นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ (introductory) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 3.85

ตารางที่ 3 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายอัฒภาคเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่การใช้อัฒภาค	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
1. นำหน้าส่วนขยาย	ดูราวกับว่า	1	
	ซึ่ง	2	
	ว่า	2	
	คือ	1	
	เป็น	2	
	รวม	8	30.77
2. แทนคำสันธาน			
-แสดงความคล้ายตามกัน	และ	5	
-แสดงความขัดแย้งกัน	แต่	3	
	ส่วน	1	
-แสดงความเป็นเหตุผลกัน	เพราะ	5	
	ด้วย	1	
	ดังนั้น	1	
-แสดงความเลือกเอา	หรือ	1	
	รวม	17	65.38
3. เป็นการแสดงรายการ			
	มี	1	
	รวม	1	3.85

ตัวอย่างข้อความแปลที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค

1. เมื่อเครื่องหมายอัฒภาคทำหน้าที่นำหน้าส่วนขยาย จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของประโยคนั้น จะมีทั้งส่วนขยายที่เป็น คำนาม (noun), นามวลี (noun phrase), นามานुประโยค (noun clause), ประโยค (sentence) และบทสนทนา (dialogue) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14 แสดงประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค โดยมีส่วนขยายเป็น นามวลี

At that moment a young man came into the bunk house; a thin young man with a brown face, with brown eyes and a head of tightly curled hair. He wore a work glove on his left hand, and, like the boss, he wore high-heeled boots.
“Seen my old man?” he asked.

(Of Mice and Men, p. 25)

ในขณะนั้นเอง ชายหนุ่มคนหนึ่งก็เดินเข้ามาในเรือนพักคนงาน เขาเป็นชายร่างผอม หน้าและนัยน์ตาสีน้ำตาล ผมหยิกติดหัว เขาใส่ถุงมือทำงานไว้เพียงข้างเดียวที่มีือซ้าย และ เหมือนกับเจ้าของไร่ เขาใส่รองเท้าหุ้มส้นชนิดล้นสูง “เห็นพ่อหรือเปล่า?” เขาถาม

(เพื่อนยาก, หน้า 30)

จะเห็นว่า ตัวอย่างนี้มีการใช้ถ้อยคำแปลว่า “เป็น” เพื่อแสดงการขยายความของการใช้ เครื่องหมายอัฒภาค และส่วนที่มาขยายเป็นคำนามวลี

ตัวอย่างที่ 15 แสดงประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค โดยมีส่วนขยายเป็น ประโยค

“Here” called back a voice from somewhere. Peter could see no one, for Heidi was seated on the ground at the foot of a small hill thickly overgrown with sweet-smelling prunella; the whole air seemed filled with its fragrance, and Heidi thought she had never smelt anything so delicious. She sat surrounded by the flowers, drawing in deep breaths of the scented air.

(Heidi, p. 25)

“ฉันอยู่ที่นี่” แต่ปีเตอร์มองไม่เห็นใครเลย เพราะไฮดี้นั่งอยู่หลังเนินดินที่ปกคลุมด้วย พุทเนลลา ซึ่งส่งกลิ่นกรุ่นกำจายไปทั่วบริเวณ ไฮดี้สูดกลิ่นหอมหวานนั้นเข้าปอดอย่าง ชื่นใจ รู้สึกดีมีด้ากับบรรยากาศรอบตัว

(ไฮดี้, หน้า 29)

จากตัวอย่างนี้ ถ้อยคำแปลที่พบคือคำว่า “ซึ่ง” โดยผู้แปลใช้แทนเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย และส่วนที่มาขยายนั้นมีรูปแบบเป็นประโยค

2. เมื่อเครื่องหมายอัฒภาคทำหน้าที่แทนคำสันธาน จากการวิเคราะห์พบว่าประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค ในส่วนที่ทำหน้าที่แทนคำสันธาน ซึ่งประกอบด้วยคำสันธานที่แสดงถึงข้อความที่คล้ายตามกัน ชัดแย้งกัน เป็นเหตุผลกัน และเลือกเอา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงถึงข้อความที่คล้ายตาม

Heidi was now in her eighth year; she had learnt all kinds of useful things from her grandfather; she knew how to look after the goats as well as any one, and Little Swan and Bear would follow her like two faithful dogs, and give a loud bleat of pleasure when they heard her voice.

(Heidi, p. 51)

ตอนนี้ไฮดี้อายุแปดขวบแล้วและเธอได้เรียนรู้อะไรมากมายจากลุงอาล์ม เธอรู้จักวิธีเลี้ยงแพะ เจ้าหงส์น้อยและเจ้าหมีน้อยจะตามเธอต้อย ๆ และจะส่งเสียงร้องออกมาเมื่อได้ยินเสียงของไฮดี้

(ไฮดี้, หน้า 54)

ในตัวอย่างนี้ใช้คำว่า “และ” เพื่อแทนคำสันธานแสดงถึงความคล้ายตามกัน โดยใช้ตรงกับคำสันธานในภาษาไทยที่แสดงถึงความคล้ายตามกัน ซึ่งใช้คำว่า “และ” เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 17 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงถึงข้อความที่ขัดแย้งกัน

Mr. Mordaunt held the small hand in his a moment as he looked down at the child's face, smiling involuntarily. He liked the little fellow from that instant—as in fact people always did like him. And it was not the boy's beauty and grace which most appealed to him; it was the simple natural kindliness in the little lad which made any words he uttered, however quaint and unexpected, sound pleasant and sincere.

(Little Lord Fauntleroy, p. 128)

ท่านอธิการรับมือน้อย ๆ นั้นเอามากุมไว้ ก้มมองดูหน้าเด็กชายแล้วก็ต้องยิ้มออกมาโดยไม่รู้สึกตัว ท่านรู้สึกถูกชะตากับเด็กคนนี้ตั้งแต่แรกเห็น เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ที่มีโอกาส

ได้รู้จักกับแก ไม่ใช่เพราะหน้าตาน่ารักของแกอย่างเดียว แต่อยู่ที่ลักษณะความเป็นกันเองอย่างจริงใจ น้ำเสียงที่แสดงถึงความบริสุทธิ์ใจนั้นด้วย

(ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย, หน้า 172)

จากตัวอย่างนี้ ถ้อยคำแปลที่ใช้คือคำว่า “แต่” เพื่อแสดงถึงข้อความที่มีการขัดแย้งกัน ตัวอย่างที่ 18 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงถึงข้อความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน

Sometimes he almost hated the handsome young man because he seemed to have the good things which should have gone with the stately title and the magnificent estates; and yet, in the depths of his proud, stubborn old heart, he could not help caring very much for his youngest son. It was in one of his fits of petulance that he sent him off to travel in America; he thought he would send him away for a while, so that he should not be made angry by constantly contrasting him with his brothers, who were at that time giving him a great deal of trouble by their wild ways.

(Little Lord Fauntleroy, p. 4)

บางครั้งท่านเอิร์ลจึงเกือบจะงเกลียดจงชังบุตรชายคนเล็กคนนี้เสียด้วยซ้ำไปเพราะดูเหมือนว่าเขาจะได้สิ่งดีที่ควรคู่กับตำแหน่งบรรดาศักดิ์และรายการทรัพย์สินสมบัติมหาศาลที่เขาไม่มีสิทธิ์ เอาไปไว้เสียหมด แม้กระนั้นก็ดี ในส่วนลึกของหัวใจ ได้ความทะนงและทริฐ ท่านเอิร์ลผู้เผ่าก็อดเสียมิได้ที่จะให้ความสนใจแก่บุตรชายคนสุดท้อง เป็นทริฐนิด ๆ อย่างหนึ่งของท่านที่ทำให้ท่านส่งเขาไปอเมริกา เพราะคิดเสียว่าถ้าเขาไปจากบ้านเสียชั่วระยะหนึ่ง ท่านอาจจะมีความรู้สึกต่อเขาดีขึ้น เนื่องจากไม่มีเขาอยู่ให้เปรียบเทียบกับพี่ชาย ซึ่งขณะนั้นกำลังก่อความยุ่งยากให้กับท่านเป็นอันมากด้วยการประพฤตินอกเรตินอกรอย

(ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย, หน้า 8)

ในตัวอย่างนี้ เครื่องหมายอัฒภาคที่ทำหน้าที่แทนคำสันธานแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลกัน จะใช้ถ้อยคำแปลว่า “เพราะ” ซึ่งตรงกับภาษาไทยที่ใช้คำว่า “เพราะ” ในการชี้แจงเหตุผล

ตัวอย่างที่ 19 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงการให้เลือก

There were a hundred and forty-two staircases at Hogwarts: wide, sweeping ones; [narrow, rickety ones; some that led somewhere different on a Friday; some with a vanishing step halfway up that you had to remember to jump.

Then there were doors that wouldn't open unless you asked politely, or tickled them in exactly the right place, and doors that weren't really doors at all, but solid walls just pretending.

(Harry Potter the Philosopher's Stone, p. 98)

ที่ฮอกวอตส์มีบันไดหนึ่งร้อยสี่สิบสองแห่ง มีทั้งบันไดสูงใหญ่โตหรือแคบ ๆ งอนแง่น เหมือนจะพัง บ้างบันไดจะนำไปสู่ที่ที่ต่างออกไปในวันศุกร์ บ้างก็เป็นบันไดที่มีชั้นหายไปหนึ่งชั้นเมื่อขึ้นไปได้ครึ่งทาง ซึ่งต้องจำให้ได้ว่าต้องกระโดดข้ามไป นอกจากนี้ยังมีประตูที่ไม่เปิดจนกว่าจะขอร้องอย่างสุภาพ หรือจิกจิ้มมันให้ถูกจุด และยังมีประตูอีกหลายบานที่ไม่ใช่ประตูจริง ๆ แต่เป็นกำแพงแท้ ๆ ที่กำลังทำเป็นประตู

(แฮร์รี พอตเตอร์ กับ ศิลาอาถรรพ์, หน้า 162)

จะเห็นว่า มีการใช้ถ้อยคำแปลว่า “หรือ” แทนเครื่องหมายอัฒภาคเมื่อทำหน้าที่แทนคำสันธานแสดงความให้เลือกเอา

3. เมื่อเครื่องหมายอัฒภาคทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค ในส่วนที่ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการจากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้นพบว่าในเรื่องนี้ผู้แปลมิได้ใช้เครื่องหมายอัฒภาคในการทำหน้าที่เป็นคำแสดงรายการเท่าใดนัก ซึ่งจะพบถ้อยคำแปลจากนวนิยายเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ดังแสดงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 20 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายอัฒภาค ในส่วนที่เป็นการแสดงรายการ

Crooks possessed several pairs of shoes, a pair of rubber boots, a big alarm clock and a single-barreled shotgun. And he had books, too; [a tattered dictionary and a mauled copy of the California civil code for 1905. There were battered magazines and a few dirty books on a special shelf over his bunk. A pair of large gold-rimmed spectacles hung from a nail on the wall above his bed.

(Of Mice and Men, p. 67)

ครูกส์มีรองเท้าอยู่หลายคู่ มีรองเท้ายางสำหรับใส่ที่บข้างนอกคู่หนึ่ง มีนาฬิกาปลุกเรือนใหญ่และเป็นลูกของ ลูกโดดกระบอกหนึ่ง แล้วเขาก็มีหนังสืออยู่หลายเล่มด้วย [มี

พจนานุกรมชาติกะรุ่งกะริ่งอยู่เล่มหนึ่ง และกฎหมายแพ่งของรัฐแคลิฟอร์เนียปี ค.ศ. 1905 คร่ำคร่ำเล่มหนึ่ง บนหิ้งซึ่งทำไว้เป็นพิเศษอีกหิ้งหนึ่งมีนิตยสารเก่า ๆ และหนังสือ สกปรกเลอะเทอะวางสุมกองไว้ แวนตากรอบทองคำหนึ่งแขวนอยู่บนตะปูซึ่งตอกไว้ที่ข้าง ฝาเหนือเตียนนอน

(เพื่อนยาก, หน้า 84)

จะเห็นว่าเครื่องหมายอัฒภาคที่ทำหน้าที่แสดงรายการนั้น จะมีถ้อยคำแปลคือคำว่า “มี” เพื่อแสดงว่ามีรายการที่ตามมาข้างหลัง

การวิเคราะห์เครื่องหมายเส้นขีดยาวและความถี่ของถ้อยคำแปล

จากข้อมูลของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายเส้นขีดยาว ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 49 คำ จากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ของถ้อยคำแปลโดย แบ่งตามหน้าที่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนของจาวีร์ พบว่าเครื่องหมายเส้นขีดยาว จะถูกแปลเมื่อ ทำหน้าที่นำหน้าส่วนขยาย (appositive) ซึ่งมีการขยายคำ วลี หรือ ประโยค ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 67.35 และทำหน้าที่แทนคำสันธาน (conjunction) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 24.49 นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ (introductory) ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 8.16

ตารางที่ 4 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายเส้นขีดยาวเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่การใช้เส้นขีดยาว	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
1. นำหน้าส่วนขยาย	กล่าวคือ	1	
	ซึ่ง	2	
	ซึ่งมีแต่	1	
	เป็น	10	
	อันเป็น	1	
	นั่นก็คือ	1	
	คือ	10	
	ว่า	2	
	ทั้ง	1	
	เพียง	1	
	มีทั้ง	1	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เส้นขีดยาว	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)	คิดเป็นร้อยละ
	แม้แต่	1	
	อัน	1	
	รวม	33	67.35
2. แทนคำสันธาน			
-แสดงความคล้ายตามกัน	และ	3	
	แล้วก็	1	
-แสดงความขัดแย้งกัน	แต่	5	
-แสดงความเป็นเหตุผลกัน	เพราะ	2	
-แสดงความเลือกเอา	หรือ	1	
	รวม	12	24.49
3. เป็นการแสดงรายการ			
	มีทั้ง	1	
	ไม่ว่าจะเป็น	1	
	เช่น	1	
	เช่น...เป็นต้น	1	
	รวม	4	8.16

ตัวอย่างข้อความแปลที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว

1. เมื่อเครื่องหมายเส้นขีดยาวทำหน้าที่นำหน้าส่วนขยาย จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว เมื่อใช้นำหน้าส่วนขยายของประโยคนั้น จะมีทั้งส่วนขยายที่เป็นคำนาม (noun), นามวลี (noun phrase), นามานुประโยค (noun clause), ประโยค (sentence) และบทสนทนา (dialogue) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 21 แสดงประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว โดยมีส่วนขยายเป็น นามวลี

He had been connected professionally with the family of the Earl of Dorincourt for nearly forty years, and he knew all about its grand estates and its great wealth and importance; and, in a cold, business-like way, he felt an interest in

this little boy, who, in the future, was to be the master and owner of them all
the future Earl of Dorincourt.

(Little Lord Fauntleroy, p. 25)

เขารับใช้ตระกูลแห่งปราสาทโดรินคอร์ทมาเกือบสี่สิบปีแล้ว ชาบซึ่งแก้ไขดีในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตระกูลนี้ ไม่ว่าจะเป็นฐานะความมั่งคั่งมหาศาล หรืออิทธิพลต่อสังคมอังกฤษของท่านเอิร์ลแห่งโดรินคอร์ท ดังนั้น โดยนัยแห่งหน้าที่ เขาจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อเด็กชายเล็ก ๆ ผู้นี้ด้วย เนื่องจากว่าแกจะเป็นเจ้านายของเขาในอนาคต แกจะเป็นเจ้าของสิ่งอันยิ่งใหญ่ทั้งหมดของท่านเอิร์ลแห่งโดรินคอร์ทคนปัจจุบัน เด็กชายผู้นี้คือ เอิร์ลแห่งโดรินคอร์ทในอนาคต

(ลอร์ดน้อยฟอนเติ้ลรอย, หน้า 34)

ตัวอย่างที่ 22 แสดงประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว โดยมีส่วนขยายเป็น

ประโยค

She marched out of the door and closed it behind her, and there to her great astonishment she found the trained nurse standing as if she had been listening and, more amazing still she was laughing. She was a big handsome young woman who ought not to have been a trained nurse at all, as she could not bear invalids and she was always making excuses to leave Colin to Martha or any one else who would take her place.

(The Secret Garden, p. 157)

เธอเดินอาด ๆ ออกจากห้องปิดประตู และเธอรู้สึกประหลาดใจมากที่เห็นนางพยาบาลยืนอยู่ที่นั่นราวกับว่าเธอแอบฟังและที่น่าประหลาดใจกว่านั้นคือ เธอกำลังหัวเราะใหญ่ เธอเป็นสาวสวยร่างใหญ่ท่าทางไม่น่าจะเป็นนางพยาบาลเลยเพราะเธอไม่ชอบคนป่วย และมักหาข้ออ้างที่จะทิ้งโคลินไว้กับมารีธาหรือใคร ๆ ก็ได้ที่จะทำแทนเธอ แม้จะไม่เคยชอบเธอเลยและเธอก็ได้แต่ยืนดูเธอหัวเราะเอา ๆ ขณะที่เอาผ้าเช็ดหน้าปิดปาก

(ในสวนรัก, หน้า 193)

จากตัวอย่างทั้งสองนี้ ส่วนขยายที่อยู่หลังเครื่องหมายเส้นขีดยาว จะมีรูปแบบเป็นคำนามวลี และประโยค ตามลำดับ และมีการใช้ถ้อยคำแปลที่เหมือนกัน คือใช้คำว่า "คือ" ในการขยายความ

2. เมื่อเครื่องหมายเส้นขีดยาวทำหน้าที่แทนคำสันธาน จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว ในส่วนที่ทำหน้าที่แทนคำสันธาน ซึ่งประกอบด้วย คำสันธานที่แสดงถึงข้อความที่คล้ายตามกัน ขัดแย้งกัน เป็นเหตุผลกัน และเลือกเอา ดังตัวอย่างต่อไป

ตัวอย่างที่ 23 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดง ความคล้ายตามกัน

‘Well, there you are, boy. Platform nine—platform ten. Your platform should be somewhere in the middle, but they don’t seem to have built it yet, do they?’

(Harry Potter the Philosopher’s Stone, p. 69)

“ว่าไง ถึงแล้ว ไ้หนู ขานชาลาที่เก้า -- แล้วก็ขานชาลาที่สิบ ขานชาลาของแกก็ต้องอยู่ ตรงกลางสิ แต่ไม่เห็นมี ยังไม่ได้สร้างมั้ง ไ้หนู”

(แฮร์รี่พ็อตเตอร์ กับ ศิลาอาถรรพ์, หน้า 114)

จากตัวอย่างนี้ ใช้ถ้อยคำแปลว่า “แล้วก็” ซึ่งใช้แทนคำสันธานแสดงความหมายถึงการ คล้ายตามกัน และมีความหมายเดียวกับคำว่า “และ” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงถ้อยคำแปลที่หลากหลาย ออกไป นอกเหนือจากคำว่า “และ”

ตัวอย่างที่ 24 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดง ความขัดแย้ง

“Your feet? But surely you have been careless, then. I gave you twenty pairs of shoes. You have not chosen wisely.”

“He does not draw the outside— it’s the bones he draws, all crooked.”

“Bones! Who has seen the bones in a woman’s foot? Can a man’s eyes pierce the flesh?”

(East Wind: West Wind, p. 41)

“เท้าของคุณะรีน่าเกลียด? ลูกต้องเดินเลื้อยแน่ ๆ ทีเดียวน ถ้าเช่นนั้นละก็ แม่มอบรองเท้า ให้ไปตั้งยี่สิบคู่ ลูกไม่รู้จักเลือกใช่นะซี”

เขาไม่ได้วาดรูปภายนอกเท้าหรอก—แต่เป็นรูปกระดูกอหงิกไปหมด!”

“กระดูก! ใครบ้างจะได้เคยเห็นกระดูกที่เท้าของผู้หญิง? นัยน์ตาผู้ชายจะเลทะลุเนื้อหนัง เข้าไปได้ยังไง?”

(ทาสประเพณี, หน้า 51)

ถ้อยคำแปลที่ใช้ในตัวอย่างนี้คือคำว่า “แต่” ซึ่งจะใช้เมื่อแทนคำสันธานแสดงความขัดแย้งกันนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 25 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว เมื่อใช้แทนคำสันธานแสดงความสัมพันธ์เป็นผลกัน

It was really a very simple thing, after all, □ it was only that he had lived near a kind and gentle heart, and had been taught to think kind thoughts always and to care for others. It is a very little thing, perhaps, but it is the best thing of all. He knew nothing of earls and castles; he was quite ignorant of all grand and splendid things; but he was always loveable because he was simple and loving. To be so is like being born a king.

(Little Lord Faunterloyle, p. 264)

เหตุผลธรรมดา ๆ นี้เอง ทั้งนี้ก็เพราะเด็กขายน้อย ๆ ผู้นี้ได้เติบโตใกล้ชิดกับมารดาผู้มีหัวใจเมตตาอ่อนโยน ได้รับการอบรมให้นึกถึงผู้อื่นก่อนตัวเอง นี่อาจจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อย แต่ก็เป็นสิ่งดีที่สุดในที่ผู้เป็นมารดาจะให้แก่ลูกของเธอได้ แก่ไม่ตระหนักในอิทธิพลยิ่งใหญ่ของระบบศักดินา แก่ไม่เข้าใจถึงค่าของการเกิดมาในตระกูลสูงส่งที่แก่ตระหนักและรู้แน่ก็คือคนทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่มีใครสำคัญกว่าใคร แก่จึงให้ความรักความไว้วางใจแก่คนทุกคนทัดเทียมกัน มีภาษิตกล่าวว่า ใครที่มีจิตใจเช่นนี้ มีค่าเท่ากับคนที่เกิดมาเพื่อราชสมบัติ

(ลอร์ดน้อยฟอนเติลรอย, หน้า 344)

เครื่องหมายเส้นขีดยาวที่ทำหน้าที่แทนคำสันธานแสดงความสัมพันธ์เป็นผลกันในตัวอย่างประโยคนี้ ใช้ถ้อยคำแปลว่า “เพราะ” ซึ่งตรงกับภาษาไทยที่ใช้คำว่า “เพราะ” ในการชี้แจงเหตุผล

ตัวอย่างที่ 26 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว เมื่อใช้แทนคำสันธานที่ให้เลือกเอา

The robin spread his wings—Mary could scarcely believe her eyes. He flew right up to the handle of Ben Weatherstaff's spade and alighted on the top of it. Then the old man's face wrinkled itself slowly into a new expression. He stood still as if he were afraid to breathe □ as if he would not have stirred for the world, lest his robin should start away. He spoke quite in a whisper.

(The Secret Garden, p. 85)

เจ้าโรบินทางปีกออก และแมรีแทบจะไม่เชื่อสายตาตนเองเมื่อเห็นมันบินตรงมาเกาะที่
 ด้านเสียมของ เบน เวเธอร์สแตฟ แล้วสีหน้าของชายแก่ก็ยื่นไปด้วยสีหน้าแบบใหม่ เขา
 ยืนนิ่งราวกับไม่กล้าแม้แต่จะหายใจ **หรือ** ขยับตัวเพราะกลัวเจ้านกจะตกใจบินไป เขา
 พุดด้วยเสียงกระซิบว่า

(ในสวนรัก, หน้า 105)

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้คำแปลว่า “หรือ” เมื่อเครื่องหมายเส้นขีดยาวทำหน้าที่แทน
 คำสันธานแสดงความให้เลือกเอา

3. เมื่อเครื่องหมายเส้นขีดยาวทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ จากการวิเคราะห์พบว่า
 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว ในส่วนที่ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการจากนวนิยาย
 แปลทั้ง 6 เรื่องนั้น พบว่าในเรื่องนี้ผู้แปลมิได้ใช้เครื่องหมายเส้นขีดยาวในการทำหน้าที่เป็นการ
 แสดงรายการเท่าใดนัก ซึ่งจะพบถ้อยคำแปลจากนวนิยายเพียง 2 เรื่องเท่านั้น ดังแสดงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 27 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว ในส่วนที่เป็นการแสดง
 รายการ

Cedric did not know that he looked like a young lord; he did not know what a
 lord was. His greatest friend was the groceryman at the corner—the cross
 groceryman, who was never cross to him. His name was Mr. Hobbes, and
 Cedric admired and respected him very much. He thought him very rich and
 powerful person, he had so many things in his store—prunes and figs and
 oranges and biscuits,—and he had a horse and waggon.

(Little Lord Fauntleroy, p. 10)

เซดริกเองไม่รู้ตอกว่าแก่ไปเหมือนกับท่านลอร์ดน้อย ๆ เข้า แก่ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าท่านลอร์ด
 คือใคร สหายสนิทที่สุดของแกคือตาพ่อค้าขายของชำซึ่งเป็นปรปักษ์กับทุกคนในละแวก
 นั้น แต่ทว่าเป็นมิตรที่ดีที่สุดของเซดริก ตาพ่อค้าของชำคนนั้นมีชื่อว่า มิสเตอร์ฮอบบ์
 เด็กชายเซดริกเลื่อมใสและยอมรับนับถือสหายผู้นี้ของแกมาก ตามความคิดเห็นของ
 เซดริก มิสเตอร์ฮอบบ์เป็นคนร่ำรวย มีอิทธิพลพอตัว เนื่องจากว่าเขามีข้าวของเต็มร้าน
เช่น ลูกพรุน มะเดื่อ ส้ม ขนมปังกรอบ **เป็นต้น** แกมยังมีม้าตัวหนึ่งกับรถประทุนอีกคัน
 หนึ่งด้วย

(ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย, หน้า 16)

ตัวอย่างที่ 28 ประโยคที่มีการแปลเครื่องหมายเส้นขีดยาว ในส่วนที่เป็นการแสดงรายการ

Mary and Dickon worked a little here and there and Colin watched them. They brought him things to look at ☐ buds which were opening, buds which were tight closed, bits of twig whose leaves were just showing green, the feather of a woodpecker which had dropped on the grass, the empty shell of some bird early hatched.

(The Secret Garden, p. 197)

แมรีและดิกคอนต่างก็ทำงานตรงโน้นนิดตรงนี้หน่อยโดยมีโคลินนั่งมอง พวกเขาเอาโน่นเอานี้มาให้โคลินดูบ่อย ๆ เช่น ดอกตูมที่กำลังแย้ม ดอกตูมที่ปิดสนิท กิ่งไม้ที่มีใบเริ่มโผล่นิด ๆ ขนของนกหัวขวานซึ่งหล่นอยู่บนพื้นหญ้า เปลือกเปล่า ๆ ของไข่นกที่ลูกนกเพิ่งจะออกจากไข่ไป

(ในสวนรัก, หน้า 245)

จากตัวอย่างที่ 27 และ 28 ถ้อยคำแปลที่ใช้เมื่อเครื่องหมายเส้นขีดยาวทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ คือคำว่า “เช่น... เป็นต้น” และคำว่า “เช่น” ซึ่งทั้งสองคำนี้ล้วนแสดงความหมายว่า จะต้องมียิ่งที่ตามมาข้างหลัง หรือเป็นการแสดงรายการ

การวิเคราะห์เครื่องหมายปริศนีและความถี่ของถ้อยคำแปล

จากข้อมูลของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนี ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 772 คำจากนวนิยายแปลทั้ง 6 เรื่องนั้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ของถ้อยคำแปลจะพบว่าเครื่องหมายปริศนีจะถูกแปลเมื่อประโยคนั้นขึ้นต้นด้วยหน่วยคำถาม ได้แก่คำว่า who, what, when, where, why, how ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 41.84 และจะถูกแปลเมื่อขึ้นต้นด้วยคำกริยา ได้แก่คำว่า have, has, had, is, am, are, do, does, did, will, would, can, could, may, might ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 42.23 นอกจากนั้นเครื่องหมายปริศนีจะถูกแปลเมื่อใช้ในรูปแบบประโยคเป็นแบบคำ วลี หรือประโยคบอกเล่า ในอัตราความถี่คือ ร้อยละ 15.93 จากอัตราความถี่ดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้แปลมีการใช้ถ้อยคำแปลในการแปลเครื่องหมายปริศนีเพื่อให้บทแปลนั้นมีความสมบูรณ์และสื่อถึงอารมณ์ไม่ว่าในรูปประโยคนั้นจะขึ้นต้นด้วยคำประเภทใด ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนึเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่ของเครื่องหมายปริศนึ	จำนวนข้อมูล (คำ)	ร้อยละ
ขึ้นต้นด้วยหน่วยคำถาม	323	41.84
ขึ้นต้นด้วยคำกริยา	326	42.23
รูปแบบประโยคเป็น คำ วลี ประโยค	123	15.93
รวม	772	100

ตัวอย่างข้อความแปลที่มีการแปลเครื่องหมายปริศนึ เมื่อขึ้นต้นด้วยหน่วยคำถาม

จากเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งถ้อยคำแปลเครื่องหมายปริศนึที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยคำถามได้เป็น 323 คำจากจำนวนถ้อยคำแปลทั้งหมด 772 คำ โดยแบ่งตามการขึ้นต้นของหน่วยคำถาม จะได้ถ้อยคำแปลที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 6 ความถี่ของถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนึเมื่อแบ่งตามหน้าที่การใช้

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนึ	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
1. ขึ้นต้นด้วยหน่วยคำถาม		
- WHO	ใครกันล่ะ	1
	ใครกันหนอ	1
	ใครนะ	2
	ใครนะ	2
	ใครรี	2
	ใครล่ะ	5
	ใครเหวอ	1
	ใครอย่างนี้	1
- WHAT	อะไร	3
	อะไรกันหนอ	1
	อะไรนะ	1
	นั่นหรือ	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
	ไฉนะ	1
	ไฉล่ะ	2
	ไฉหนอ	1
	ช่าง...อะไรเช่นนั้น	1
	ด้วยรี	1
	ทำไมนี่	2
	ทำไมล่ะ	1
	เทียวหรือ	1
	บ้างรี	1
	บ้างหนอ	1
	เป็นไฉไปแล้วล่ะ	1
	ยังจั้นรี	1
	ยังไฉ	12
- WHAT (ต่อ)	ยังไฉกัน	3
	ยังไฉกันนี่	1
	ยังไฉกันล่ะ	1
	ยังไฉดี	1
	ยังไฉดีล่ะ	1
	ยังไฉได้	1
	ยังไฉนะ	4
	ยังไฉบ้าง	2
	ยังไฉล่ะ	3
	หรือยังไฉกัน	1
	เหวอ	2
	ไหน	2
	ไหนดีล่ะ	1
	ไหนหนอ	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
	ใหม่	1
	อย่างนั้นหรือ	1
	อย่างไร	8
	อย่างไรนะ	1
	อย่างไรเล่า	1
	อย่างไรหนอ	2
	อย่างไรอย่างนั้นหรือ	1
	อะไร	11
	อะไร...เช่นนี้ได้	1
	อะไรกัน	4
	อะไรกันดีละ	1
	อะไรกันนะ	2
	อะไรกันนี่	2
	อะไรกันหนอ	1
	อะไรนะ	10
	อะไรนะ	18
	อะไรนะหรือ	1
	อะไรนั่น	1
	อะไรไปนะ	1
	อะไรไปนี่	1
	อะไรรี	3
	อะไรละ	27
	อะไรละนี่	1
	อะไรละหรือ	1
	อะไรหนอ	2
	อะไรหรือ	1

ตารางที่ 6. (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
-WHEN	อะไรหรือ	1
	อะไรอยู่นะ	2
	อะไรอีกล่ะ	2
	เมื่อไรกัน	1
	เมื่อไรล่ะ	1
	เมื่อไรหรือ	1
-WHERE	ยังไ	1
	ไหนกันนะ	2
	ไหนกันนี่	1
	ไหนกันล่ะ	1
	ไหนนะ	1
	ไหนนะ	3
	ไหนล่ะ	15
	ไหนเล่า	1
	ไหนแล้วล่ะ	2
	ไหนเสียล่ะ	1
	ไหนหนอ	1
	ไหนหรือ	1
	อะไร	1
	ดอกหรือ	1
	ทำไมกัน	1
	ทำไมรี	1
-WHY	ทำไมล่ะ	29
	ทำไมเล่า	2
	ทำไมเสียล่ะ	1
	ทำไมหรือ	2
	ทำไมอี	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
-HOW	เหตุไฉนหนอ	1
	แคไหน	1
	ไฉบ้างละ	11
	ทำไมละ	1
	บ้างหรือ	1
	บ้างไหม	1
	แบบไหนละ	1
	เพียงใด	1
	เพียงไร	1
	ยังไฉ	7
	ยังไฉกัน	5
	ยังไฉนะ	2
	ยังไฉนะ	2
	ยังไฉบ้าง	4
	ยังไฉบ้างละ	1
	ยังไฉละ	3
	ยังไฉหนอ	1
-HOW (ต่อ)	รีเปล่า	1
	หรือเปล่า	1
	ไหนนะ	1
	ไหม	3
	อย่างไร	5
	อย่างไรกัน	3
	อย่างไรดีหนอ	2
	อย่างไรบ้าง	1
	อย่างไรละ	5
	อย่างไรเล่า	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
	อย่างไรแล้วนี่	1
	อย่างไรหนอ	8
	อย่างไรหรือ	1
	อะไรนะ	1
	รวม	323
	คิดเป็นร้อยละ	41.84
2. ขึ้นต้นด้วยคำกริยา		
-หน่วยคำกริยาแท้	จันระอะ	1
	ไซ้ไหมละ	1
	ดอกหรือ	1
	ยังจันรี	3
	ยังไ	1
	รี	6
	รีนี่	1
	รีเปล่า	8
	รียัง	1
	หรือ	5
	หรือไ	1
	หรือนี่	1
	หรือเปล่า	2
	หรือยัง	1
	หรือ	5
	ไหม	5
	ไหมละ	4

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หน้าที่การใช้เครื่องหมายปริศนา	ถ้อยคำแปล	จำนวนข้อมูล (คำ)
-หน่วยคำกริยาช่วย	กระมัง	1
	จันรี	2
	จันเหรอ	1
	จริง ๆ หรือนี่	1
	เจียวหรือ	5
	ช่าง...เลยนะ	1
	ช่าง...เหลือเกิน	1
	เซียวรี	1
	เซียวหรือ	1
	ไซ้ไหม	1
	ด้วยหรือ	1
	ดอกกรี	1
	ดอกหรือ	5
	ได้ไหม	1
	เกิดหรือ	1
	เทียวี	1
	นะ	1
	นะหรือ	1
	นั่นหรือ	1
	บ้างไหม	2
	เปล่าหนอ	1
	มิใช่หรือ	2
	ไม่ใช่หรือ	1
	ยังจันรี	5
	ยังจันหรือ	2
	ยังจันไหม	1
	ยังไ	4